

	ПОЛІТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ
	<p>Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) Освітньо-професійна програма: 052 «Політологія» Курс навчання: 4, семестр 8 Кількість кредитів: 4, 120 годин Мова викладання: українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 35, щотижнево за розкладом</p>

СИЛАБУС

Викладач:	Старший викладач Милосердна Ірина Миколаївна
Кафедра:	політології
Контактна інформація:	iryna_m22@ukr.net +38 067 486 9488

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через вказаний E-mail, телефон (в робочі години) та очні зустрічі на консультаціях.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальну дисципліну включено до переліку обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми (ОПП) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 – «Політологія». Код дисципліни в ОПП «Політологія» ОК 28. Дисципліна викладається у формі лекцій (32 год.) та практичних (28 год.), організації самостійної роботи студентів (30 год.).

Мета дисципліни полягає у формуванні прогностичного світогляду та відповідних практичних навичок у студентів.

Основними завданнями дисципліни є: ознайомлення студентів з основними сучасними проблемами, підходами та методами політичного прогнозування; роз'яснення основної термінології галузі; формування у студентів-політологів базових знань, умінь та навичок політичного прогнозування; опрацювання на практиці деяких методик політичного прогнозування; формування вміння складати політичні прогнози різних рівнів та призначення.

Пререквізити: опанування таких дисциплін, як Вступ до фаху, Історія політичних вчень, Теорія влади, Політичні режими, Теорія політичних партій і партійних систем, Партійна система України, Вибори та виборчі системи: порівняльний аналіз.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання
------	---------------------	----------

<p>Політичне прогнозування як наука та навчальна дисципліна</p>	<p>Вміти визначити особливості прогнозування в політиці, предмет, мету, завдання та функції політичного прогнозування. Знати, в чому полягає сутність синергетичної парадигми як теоретичного підґрунтя прогнозування розвитку перехідних нестабільних суспільств.</p> <p>Знати основні віхи розвитку політичного прогнозування у світі та вміти визначити проблеми політичного прогнозування в сучасній Україні.</p>	<p>Питання, реферативні роботи.</p>
<p>Загальна характеристика політичного прогнозу</p>	<p>Знати термінологічний апарат політичного прогнозування (суб'єкт, об'єкт, прогнозне тло, період випередження, достовірність, точність, обґрунтованість, помилка прогнозу). Знати та вміти застосовувати на практиці принципи політичного прогнозування:</p> <p>альтернативності; варіантності; системності; безперервності; верифікації; рентабельності</p> <p>Знати різні типології політичних прогнозів. Ознайомитись з вимогами до створення політичного прогнозу. Знати та вміти ідентифікувати основні етапи циклу політичного прогнозування.</p>	<p>Питання, реферативні роботи</p>
<p>Інформаційне забезпечення політичного прогнозування</p>	<p>Знати, що таке інформаційне забезпечення прикладного політичного дослідження і як воно здійснюється. Знати і вміти використовувати на практиці критерії добору інформації. Знати особливості та нюанси використання різних інформаційних джерел: телебачення (відеосюжети, інтерв'ю політиків, токшоу, коментарі експертів); газети та журнали, інші друковані матеріали; радіо; інтернет; вербальні канали. Вміти ідентифікувати ознаки дезінформації. Знати основні етапи інформаційно-аналітичної роботи.</p>	<p>Питання, реферативні роботи</p>
<p>Історичні витоки</p>	<p>Знати зміст основних етапів розвитку</p>	<p>Питання,</p>

політичного прогнозування	футуроорієнтованих інтелектуальних розвідок людства: міфології, утопії, фантастики, прогностики та футурології.	реферативні роботи
Футурологічні проекти розвитку людства	Знати та розумітися на змісті теоретичних творів представників політичної футурології, таких як Е.Тофлер, Д.Нейсбіт, Ф.Фукуяма, С.Хантінгтон та інші. Вміти оперувати цими теоріями для пояснення характеру змін на зламі ХХ-ХХІ ст.	Питання, реферативні роботи
Діяльність Римського клубу та його моделі майбутнього глобального розвитку	Знати цілі і завдання та основні етапи створення Римського клубу. Вміти орієнтуватися в тематиці доповідей Римського клубу. Знати змісті таких доповідей: «Дороговкази в майбутнє», Some op. Вміти надати характеристику змін у сучасному глобальному соціо-політичному процесі з урахуванням теоретичних і практичних здобутків Римського клубу.	Питання, реферативні роботи
Україна у цивілізаційному просторі ХХІ сторіччя	Знати основні проблемні напрями зовнішньо-та внутрішньо-політичного розвитку України. На підставі ознайомлення з роботами зарубіжних та вітчизняних авторів вміти визначити основні сценарії розвитку України в майбутньому світовому порядку.	Питання, реферативні роботи
Класифікація методів політичного прогнозування	Знати основні поняття, що стосуються методів та методології політичного прогнозування. Знати основні класифікації методів політичного прогнозування та вміти визначити, який метод доречно обирати в тому чи іншому конкретному дослідженні.	Питання, реферативні роботи
Експертні методи прогнозування. Метод Дельфі	Знати зміст, особливості та різновиди експертних методів прогнозування. Знати історія створення та методологічні особливості методу Дельфі, його вади та позитивні риси. Вміти застосовувати процедуру методу Дельфі при аналізі та	Питання, реферативні роботи

	прогнозуванні політичних процесів.	
Брейнстормінг як колективний метод політичного прогнозування	Знати історія виникнення та основні правила брейнстормінгу, основні етапи проведення мозкової атаки. Вміти ідентифікувати переваги та недоліки брейнстормінгу при прийнятті рішення про його застосування як методу політичного прогнозування. Вміти діяти в межах методу як «аналітик», «ведучий», «експерт».	Питання, реферативні роботи
Сценаріотехніка та особливості її застосування	Знати методологічне підґрунтя та основну термінологію сценаріотехніки. Орієнтуватись у видах прогнозних сценаріїв. Вмісти скласти сценарії розвитку політичної ситуації в Україні, світі тощо.	Питання, реферативні роботи
Моделювання в політичному прогнозуванні	Знати основне методологічне підґрунтя та термінологію моделювання, основні різновиди прогностичних моделей. На підставі аналізу переваг та недоліків обрати конкретний тип моделювання для використання у політичному прогнозуванні.	Питання, реферативні роботи
Політичні події та ситуації як особливі об'єкти політичного аналізу	Знати концептуальні засади та вміти використовувати такі методи, як контент-аналіз, івент-аналіз, СВОТ-аналіз.	Питання, реферативні роботи
Верифікація політичних прогнозів	Знати, що таке верифікація політичних прогнозів. Знати і вміти застосувувати її основні види: Пряма та непряма верифікація. Інверсна верифікація. Консеквентна верифікація. Верифікація експертом. Верифікація повторним опитуванням. Верифікація опонентом («адвокат диявола»). Верифікація з урахуванням помилок.	Питання, реферативні роботи

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз і прогнозування зовнішньої політики: матеріали до хрестоматії з навчальної дисципліни (спеціальність “Міжнародні відносини”, ОКР “магістр”) / Упорядник С. М. Дерев’янку. Івано-Франківськ : ПНУ, 2019. 30 с.
2. Гошовська В. А., Мироненко П. В., Босак О. З. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень : навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2010. 88 с.
3. Дерев’янку С. М., Матвієнків С. М. Політичне прогнозування: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаніка, 2022. 146 с.
4. Кілієвич О. І., Рябцев Г. Л., Тертичка В. В. Практикум з підготовки аналітичних документів: навч. посіб. Київ: К. І. С., 2016. 95 с.
5. Новакова О. В., Пашина Н. П. Аналіз державної політики : навч. посіб. Луганськ, 2013. 262 с. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6146/3/handbook.pdf>.
6. Політична аналітика в державному управлінні: навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. Київ: НАДУ, 2012. 228 с.
7. Політична аналітика та прогнозування : навч. посіб. / В. А. Ребкало, О. Л. Валецький, Ю. Г. Кальниш. Київ : Вид-во УАДУ, 2002. 60 с.
8. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. Львів : Новий Світ-2000, 2016. Т. 1. 516 с.
9. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. Львів : Новий Світ-2000, 2017. Т. 2. 535 с.
10. Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. Київ : Парламентське видавництво, 2011. 808 с.
11. Політична наука: Методи досліджень : підручник. Рек. МОН. / За ред. О. А. Габрієляна. Київ : ВЦ “Академія”, 2012. 320 с. Серія “Альмамагер.
12. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. – К.: Наш формат, 2018. 556 с.
13. Харарі Ю. 21 урок для 21 століття. – К. ФОРС Україна 000, 2018. 460 с.
14. Швидюк С. М. Політичне прогнозування : навч.-метод. комплекс. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. 47 с.

Електронні інформаційні ресурси

Міжнародні інформаційні агенції:

www.reuters.com Агентство «Рейтерз»

www.cnn.com CNN

www.bbc.co.uk БіБіСі

<http://www.voanews.com/> Голос Америки

www.europa.eu , www.europa.int Портал Європейського Союзу

www.csis.org Центр стратегічний досліджень США

www.seps.be Європейський центр політичних досліджень

www.theperc.be Європейський центр політики

[http://clubofrome.org./](http://clubofrome.org/) Римський клуб

<http://president.gov.ua/> Президент України

<http://portal.rada.gov.ua/> Верховна Рада України

www.kmu.gov.ua Урядовий портал

<http://www.ukrstat.gov.ua/> Державний комітет статистики України

http://repository.upenn.edu/think_tanks/ Global Go to Think Tank Index Reports

<http://www.niss.gov.ua/> Національний інститут стратегічних досліджень
<http://www.ua-pravda.com/> Центр політичного прогнозування
<http://www.ucipr.kiev.ua/> Український незалежний центр політичних досліджень
<http://www.spa.ukma.kiev.ua> "Школа політичної аналітики» при Національному університеті "Києво-Могилянська Академія"
<http://www.i-soc.com.ua/> Інститут соціології НАНУ
<http://www.dif.org.ua/> Фонд «Демократичні ініціативи»
<http://www.europehxi.kiev.ua/> Фонд «Європа ХХІ»
<http://vlada.kiev.ua/cgi-bin/uvint/aaa?251509> Перелік дослідницьких та аналітичних центрів в Україні

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – ІСПИТ

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Політичне прогнозування як наука на навчальна дисципліна	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, дискусія)	0 – 5
Інформаційне забезпечення політичного прогнозування	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, дискусія)	0 – 5
Історичні витоки соціально-політичного прогнозування	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, дискусія)	0 – 5
Футурологічні проекти майбутнього	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, робота з текстами)	0 – 5
Діяльність Римського клубу та його моделі майбутнього глобального розвитку	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Україна у цивілізаційному просторі ХХІ сторіччя	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, дискусія)	0 – 5
Експертні методи політичного прогнозування. Метод Дельфі.	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, робота з, участь у дискусії)	0 – 5
Брейнстормінг як колективний метод політичного прогнозування семінар	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, участь у дискусії)	0 – 5
Брейнстормінг як колективний метод політичного прогнозування практикум	0 – 5 (участь у дискусії)	0 – 5
Сценаріотехніка та особливості її	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, участь у дискусії)	0 – 5

застосування		
Моделювання у політичних прогнозах	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, участь у обговоренні)	0 – 5
Політичні події та ситуації як об'єкти політичного аналізу	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, презентації)	0 – 5
	Всього за практичні заняття	60
	ІНДЗ «Прогноз»	15
	ІНДЗ «Словник термінів»	10
	Підсумкове оцінювання	15
	Всього	100

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання іспиту можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою здобувача до декана.
Політика щодо академічної доброчесності:	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . (http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents). У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
Політика щодо відвідування та запізнень:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в онлайн формі за графіком, погодженим із викладачем. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті, він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в позааудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати це заняття шляхом написання і захисту реферату, есе, відповідей на окремі питання за темою, погодженою з викладачем. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах.
Мобільні пристрої	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності виконання конкретного завдання .
Поведінка в аудиторії:	Здобувачі беруть активну участь у заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах

	партнерських стосунків, взаємоповаги та взаємодопомоги.
--	---